GEMEENTEBLAD
Officiële uitgave van de gemeente Eemsdelta
Nr. 450502
28 september
2026

Beleidsregels Besluit bijstandsverlening zelfstandigen gemeente Eemsdelta

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Eemsdelta:

gelet op:
- het besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004;
- titel 4.3 van de Algemene wet bestuursrecht;

overwegende dat:
het BBZ een bijzondere voorziening binnen de Participatiewet is voor (startende en gevestigde) ondernemers, en het wenselijk is de uitvoering daarvan in beleidsregels vast te leggen gelet op;
de wijzigingen per 1 januari 2020 in het BBZ (waarbij verplichtingen in bevoegdheden zijn omgezet) gemeenten extra beleidsruimte geven, waardoor nadere lokale kaders noodzakelijk zijn;

besluit vast te stellen:
de Beleidsregels besluit bijstandsverlening zelfstandigen gemeente Eemsdelta.

Artikel 1 Begripsbepalingen

1. In deze beleidsregels wordt verstaan onder:
   a. Pw: de Participatiewet;
   b. Bbz: het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004;
   c. college: het college van burgemeester en wethouders;
   d. zelfstandige: een belanghebbende van 18 jaar tot de pensioengerechtigde leeftijd, die voor de voorziening in het bestaan is aangewezen op arbeid in eigen bedrijf in Nederland en die voor het overige voldoet aan de in artikel 1 sub b van het Bbz gestelde voorwaarden.
   e. bedrijf: een bedrijf of een zelfstandig beroep.

2. Alle begrippen die in deze beleidsregels worden gebruikt en die niet nader worden omschreven, hebben dezelfde betekenis als in de Pw en het Bbz.

Artikel 2 De aanvraag

Het college stelt het recht op bijstand dan wel begeleiding in het kader van het Bbz op schriftelijke aanvraag van betrokkene vast.

Artikel 3 Onderzoeksbevoegdheid

Het college maakt gebruik van de bevoegdheid tot:
a. het instellen van een onderzoek naar de juistheid en volledigheid van de verstrekte gegevens zoals beschreven in artikel 53a lid 6 van de Pw;
b. het instellen van een onderzoek naar de levensvatbaarheid van het bedrijf of zelfstandig beroep.

Artikel 4 Doelgroep voorbereidingsperiode (pre-start)

1. De beginnende zelfstandige komt in aanmerking voor een voorbereidingsperiode wanneer voldaan wordt aan de volgende criteria:
   a. belanghebbende is voldoende vakbekwaam en heeft de persoonlijke vaardigheden om zelfstandig ondernemer te kunnen zijn; en
   b. naar het oordeel van het college geeft de arbeidsmarktsituatie aanleiding dat het bedrijf of zelfstandig beroep levensvatbaar is. Bij deze beoordeling worden kansrijke sectoren betrokken.

Artikel 5 Uitsluiting van voorbereidingsperiode

De beginnende zelfstandige komt niet voor een voorbereidingsperiode in aanmerking indien:
a. op basis van onderzoek blijkt dat een traject gericht op loondienst binnen een periode gelijk aan de maximale voorbereidingsperiode kan leiden tot uitstroom uit de Participatiewet;
b. er sprake is van te hoge schulden of inmiddels al sprake is van surseance van betaling dan wel faillissement, waardoor het starten van een eigen onderneming of zelfstandig beroep een goede bedrijfsexploitatie belemmert;
c. redelijkerwijs moet worden aangenomen dat het te starten bedrijf of beroep niet aan de wettelijke eisen zal kunnen voldoen;

d. uit het onderzoek van de externe partij blijkt dat er belemmeringen in de persoon aanwezig zijn die het zelfstandig ondernemerschap uitsluiten;
e. een aanvraag al eerder is afgewezen en er geen sprake is van veranderde omstandigheden;
f. een Verklaring Omtrent Gedrag benodigd is voor de uitoefening van het bedrijf of zelfstandig beroep en deze wegens antecedenten niet kan worden afgegeven;
g. de aard van het te starten bedrijf of zelfstandig beroep naar het oordeel van het college onvoldoende basis biedt voor enige levensvatbaarheid.

Artikel 6 Voorbereidingskosten

1. De in artikel 29 Bbz bedoelde bijstand in de met de voorbereiding samenhangende kosten bedraagt ten hoogste € 3.500,-.
2. Het in het eerste lid genoemde bedrag geldt per 1 januari 2026 en wordt jaarlijks geïndexeerd met de consumentenprijsindex (CPI).

Artikel 7 Begeleidingskosten beginnende zelfstandigen

1. Indien noodzakelijk kan door het college aan een belanghebbende begeleiding worden geboden. Het college kan hier zelf uitvoering aan geven. Eventueel kan deze uitvoering ook plaatsvinden door een door het college aangewezen derde. Kosten verbonden aan de begeleiding kunnen, tot een maximaal bedrag van € 2.500, - worden vergoed.
2. Het in het eerste lid genoemde bedrag geldt per 1 januari 2026 en wordt jaarlijks geïndexeerd met de OVA (Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling).

Artikel 8 Levensvatbaarheidsonderzoek

Indien nodig geeft het college opdracht aan een externe deskundige voor het instellen van een levensvatbaarheidsonderzoek.

Artikel 9 (her) Onderzoek beginnende zelfstandige

1. Na toekenning van bijstand op grond van het Bbz voor een beginnende zelfstandige onderzoekt het college met toepassing van artikel 23 lid 3 Bbz elke 12 maanden of het bedrijf nog levensvatbaar is.
2. Indien het college dit noodzakelijk acht kan voor een onderzoek als bedoeld in het eerste lid een andere termijn worden gehanteerd.

Artikel 10 Periodiek heronderzoek levensvatbaarheid gevestigde zelfstandige

Het college is met toepassing van artikel 53a Pw bevoegd te onderzoeken of het bedrijf of zelfstandig beroep nog levensvatbaar is, als daartoe naar het oordeel van het college aanleiding bestaat.

Artikel 11 Beëindigingsonderzoek

1. Als een zelfstandige zijn bedrijf beëindigt terwijl er nog een rentedragende geldlening openstaat, stelt het college uiterlijk binnen zes maanden nadat het bedrijf is beëindigd een beëindigingsonderzoek in. Als uit dit onderzoek blijkt dat er sprake is van een verwijtbare beëindiging blijven de bestaande aflossingsafspraken en het rentepercentage gelijk.
2. In geval de beëindiging niet verwijtbaar is dan zet het college de lening om in een renteloze lening.

Artikel 12 Verwijtbare bedrijfsbeëindiging

Er is in ieder geval sprake van verwijtbare bedrijfsbeëindiging als er sprake is van:
- bestuurdersaansprakelijkheid;
- privébestedingen die niet in lijn liggen met de inkomsten en een inkomen op bijstandsniveau;
- en er geen sprake is van bijzondere omstandigheden die dit rechtvaardigen.

Artikel 13 Terugvordering

Het college maakt gebruik van de bevoegdheid om de bijstand terug te vorderen. Het gaat om bevoegdheid zoals bedoeld in:
- Artikel 58 tweede lid PW;
- Artikel 59 PW;
- artikel 12, tweede lid, onderdeel c Bbz 2004;
- artikel 39, eerste lid, onderdeel a onder 3 Bbz 2004;
- artikel 39, tweede lid Bbz 2004;
- artikel 41, vierde lid en vijfde lid Bbz 2004;

- artikel 43, derde lid Bbz 2004.

Artikel 14 Moment van terugvordering
Het college vordert het bedrijfskapitaal dat is toegekend op grond van het Bbz (artikel 20 en 24) terug als belanghebbende ook na een tweede aanmaning niet aan zijn rente- en aflosverplichting voldoet.

Artikel 15 Onvoorziene gevallen
Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van belanghebbende afwijken van de beleidsregels indien toepassing tot onbillijkheden leidt.

Artikel 16 Citeertitel
Deze beleidsregels kunnen worden aangehaald als Beleidsregels Besluit bijstandverlening zelfstandigen gemeente Eemsdelta.

Artikel 17 Inwerkingtreding
1. Deze beleidsregels treden in werking op de eerste dag na de bekendmaking ervan.
2. Deze beleidsregels werken terug tot en met 1 januari 2026.

Aldus besloten in de vergadering van burgemeester en wethouders van de gemeente Eemsdelta d.d. 1 september 2026